

Nieuwsbrief PSH GOR bij Covid-19

Nummer 17 (13 november 2020)

Landelijk coördinatieteam PSH GOR (ARQ/ Nivel/ cGM/ GGD GHOR NL)

Dit is alweer de 17^e nieuwsbrief over PSH en GOR bij de Coronacrisis, waarmee we u op de hoogte houden van ontwikkelingen rond PSH en GOR. We zullen de nieuwsbrief uitbrengen als er voldoende informatie is om te delen, dus onregelmatig.

Nieuwe producten en informatie PSH

GGD producten

Factsheet GGD NOG: Kwetsbare groepen tijdens de coronacrisis – oktober 2020

[GGD Noord- en Oost Gelderland heeft deze factsheet](#) opgesteld op basis van panelonderzoek en literatuuronderzoek. Deze factsheet richt zich op de groepen jongvolwassenen, laagopgeleiden en psychisch ongezonde mensen. Per doelgroep wordt handelingsperspectief en verwijzingen gegeven.

Informatie en producten van externe partijen

E-health tools voor studenten door Caring Universities

Voor studenten heeft Caring Universities [een digitale Mind-Health Check en e-health programma's](#) ontwikkeld. Eerste resultaten uit een onderzoek van Caring Universities laten zien dat studenten tijdens de coronacrisis meer last hebben van psychische klachten zoals angst, stress en stemmingsklachten dan daarvoor. Lees [hier](#) meer over de uitkomsten van het onderzoek.

Rapport en digitale sessie MIND-platform: Veerkracht tijdens Coronatijd – woe 18 november

MIND organiseert op woensdag 18 november een [digitale perspectiefsessie](#) 'Veerkracht tijdens corona' voor iedereen die hierin is geïnteresseerd.

Het [rapport](#) 'Veerkracht tijdens corona' gaat over wat veerkracht in tijden van corona betekent en wat helpt om veerkracht te versterken.

Rapportage IFV: De impact van de coronacrisis op gemeenten - zeven maanden na de uitbraak

Als vervolg op de twee eerdere interviewrondes onder burgemeesters, die respectievelijk begin april en medio mei hebben plaatsgevonden, is in de periode van 4 september tot en met 1 oktober opnieuw met ruim twintig – merendeels dezelfde – burgemeesters zo'n half uur telefonisch gesproken. De achterliggende vraag van de interviewreeks was: Hoe hebben de burgemeesters de coronacrisis tot nu toe ervaren en wat zijn hun grootste zorgen? In de [rapportage van IFV](#) lees je hun bevindingen.

Kwetsbare groepen

Jongeren

[OpenUp](#), het landelijke zorgplatform voor mentale gezondheid, deed in oktober psychologisch onderzoek op basis van een representatieve steekproef. Daaruit bleek dat jongeren hard geraakt worden door de coronacrisis. Millennials voelden zich minder ontspannen, zijn angstiger, minder uitgerust en ervaren meer stress dan ouderen.

Nieuwe producten en informatie PSH (vervolg)

Kwetsbare groepen (vervolg)

Jongeren

Deze [uitzending van Buitenhof](#) staat in het teken van de gezondheid bij jongeren. Hier pleit Arne Popma, hoogleraar Kinder- en jeugdpsychiatrie, ervoor om van de mentale gezondheid van de Nederlandse jeugd een gezamenlijke maatschappelijke prioriteit te maken. 'Thuis, op school, op de sportclub én met alle jeugdprofessionals. We kunnen veerkracht van kinderen en gezinnen vergroten en zo voorkomen dat klachten erger worden in ernst en aantal'.

Ouderen

ANBO: Veel ouderen (40%) verwachten deze Kerstmis alleen of met zijn tweeën door te brengen.

Ruim veertig procent van de Nederlandse ouderen verwacht dit jaar Kerstmis alleen of hooguit met de eigen partner te vieren. Met Oud & Nieuw is dat percentage zelfs 62 procent (bijna twee op de drie ouderen). Dat blijkt uit [een peiling van ANBO](#).

Ouders

Uitkomst tweede balansmeter door NCJ: ouders nog altijd uit balans

Een positieve beleving van het ouderschap is een belangrijke beschermende factor voor het opgroeien van kinderen. De coronacrisis is momenteel een echte stresstest. [In een tweede peiling met de Balansmeter](#) geven veel ouders aan uit balans te zijn, ondanks versoepelde maatregelen.

Dak- en thuislozen

Rode Kruis: Meer medische ondersteuning, voedsel, onderdak en psychosociale hulp nodig

Het Rode Kruis schreeft de hulpverlening op voor Nederlanders die door het coronavirus worden getroffen. Volgens de organisatie is er in de tweede golf meer hulp nodig op het gebied van medische ondersteuning, voedsel, onderdak en psychosociale hulp. Het Rode Kruis verwacht dat door corona meer mensen dakloos raken en dat opvanglocaties hierdoor dreigen vol te raken.

Interessante informatie en producten algemeen

Infectieradar

Na een pauze in de zomermaanden is de [Infectieradar](#) weer van start gegaan. Het RIVM houdt op verschillende manieren de verspreiding van infectieziekten, zoals het nieuwe coronavirus, in de gaten. Met Infectionradar brengen ze in kaart of mensen in Nederland klachten hebben die kunnen wijzen op een infectie met het coronavirus. Aan dit onderzoek kan iedereen in Nederland meedoen. Door bij te houden of mensen in Nederland klachten hebben die kunnen wijzen op het nieuwe coronavirus kunnen ze een mogelijke opleving van het virus snel zien. En ook als mensen minder klachten hebben, is dit een belangrijk signaal. Infectionradar is daarmee een mooie toevoeging op de cijfers uit de GGD-teststraten, de ziekenhuisopnames en de andere onderzoeken van het RIVM over het nieuwe coronavirus. Elke week worden de actuele resultaten van Infectionradar op de website gepubliceerd. Ook mensen die niet meedoen aan Infectionradar kunnen deze resultaten zien.

Interessante informatie en producten algemeen (vervolg)

Vertrouwen in de informatievoorziening van de overheid bij rampen en crisis gestegen (NCTV Risico en crisisbarometer)

Zorgen over coronavirus/andere infectieziekten zijn fors gestegen, zoals verwacht van 14% in 2019 naar 37% in 2020. 47% van de Nederlanders geeft aan veel of heel veel vertrouwen te hebben in de Nederlandse overheid. Dat is aanzienlijk hoger dan in de afgelopen jaren, waar 26% - 34% aangaf vertrouwen te hebben in de overheid. Ook het vertrouwen in de informatievoorziening van de overheid bij rampen en crises, is dit jaar sterk toegenomen; van 42% naar 57%. (NCTV Risico en crisisbarometer)

Terugkoppeling webinar 'Psychosociaal welbevinden tijdens de coronacrisis' door Inger Plaisier (SCP)

Tijdens het webinar 'Psychosociaal welbevinden tijdens de coronacrisis', gehouden op 5 november, sprak Inger Plaisier, wetenschappelijk medewerker bij het [SCP](#), over het welbevinden tijdens de coronacrisis van bestaande én nieuwe kwetsbare groepen. Voor dit onderzoek werden gegevens van voor de coronacrisis vergeleken met een panelonderzoek van afgelopen juli. Algemeen gezien bleek dat tevredenheid met het leven ongeveer hetzelfde is gebleven. De ervaren eenzaamheid is duidelijk toegenomen. 29% van de mensen voelden zich iets somberder dan een half jaar geleden. De resultaten per kwetsbare groep kun je teruglezen in de notitie '[Welbevinden ten tijde van corona](#)'.

Ter sprake kwamen ook beleidsopties ter verbetering van het welbevinden:

- Geef breed aandacht aan laagdrempelige hulp via websites en modules voor zelfhulp
- Behoud werk en inkomen. Beloon werkgevers die zich hiervoor inzetten
- Werk-privé balans (bij thuiswerken), gezonde leefstijl, sociaal contact en ontspanning buitenshuis (vertier en cultuur) dragen bij aan welbevinden. Communiceer over wat wél mogelijk is. Bied perspectief.
- Bevorder samenwerking tussen het sociaal domein, zorg en werkgevers
- [Garandeer/organiseer] voldoende (fysieke) capaciteit ggz-zorg. Ontwikkel realistische plannen samen met zorgaanbieders. Zorg dat bestaande cliënten zorg en dagbesteding houden.

In een vervolgonderzoek wordt het welbevinden verder gevolgd. Hierin wordt de maat veerkracht meegenomen, aangezien dat een belangrijke hulpbron is voor het welbevinden.

Eerdere nieuwsbrieven

Voorgaande edities van de nieuwsbrief PSH GOR zijn te vinden onderaan de [website van ARQ Kenniscentrum Impact](#).

Heeft u deze nieuwsbrief doorgestuurd gekregen van een collega en wilt u hem ook zelf graag ontvangen? Dat kan. Stuur een mail naar cGM@rivm.nl.

De nieuwsbrief is bedoeld voor medewerkers van GGD, GHOR en de Veiligheidsregio.

Contactgegevens

GGD'en kunnen met vragen of ondersteuningsbehoeften aankloppen bij het coördinatieteam.

Vragen per telefoon:

- PSH-vragen: 06-19915553 (ARQ Kenniscentrum Impact)
- GOR-vragen: 06-51617555 (Martine Mulder)

Vragen per e-mail:

- Vragen over PSH en GOR kunnen per e-mail gesteld worden aan cGM@rivm.nl
- Vragen, opmerkingen of aanvullingen met betrekking tot het IVC kunnen per e-mail gesteld worden aan ivccovid19@arq.org

De leden van het coördinatieteam zijn: Sjef Timmermans, Nannah Tak en Maaïke van den Biggelaar (GGD GHOR Nederland), Wera van Hoof, Charlie Steen, Noor Jansen (ARQ), Michel Dücker (Nivel/ARQ), Martine Mulder (cGM/GGD ZW), Femke de Zwart, Jantien Noorda, Jannie van der Helm, Elske Marra, Jantine Visser, Diane Houweling, Loes Lanting (RIVM/cGM).